

Byggherrens första uppgift är att välja

- en huvudplanerare
- en säkerhetskoordinator
- en huvudsaklig genomförare av byggprojektet
- en ansvarig ledare på arbetsplatsen.

BYGG TRYGGT!

En byggarbetsplats är en gemensam arbetsplats där flera arbetsgivare eller egenföretagare som arbetar mot ersättning kan vara verksamma. De olika aktörernas arbeten kan påverka andra arbetstagares säkerhet och hälsa. Den arbetsgivare som behärskar helheten är antingen den huvudsakliga genomföraren av byggprojektet eller byggherren.

Den som inleder byggprojektet, det vill säga byggherren, ansvarar i sista hand för säkerheten på byggarbetsplatsen.

Lagstiftningen kräver att en säkerhetskoordinator utses för byggprojektet och att en säkerhetsplan utarbetas.

Till säkerhetskoordinatorns skyldigheter hör att

- samarbeta med byggherren och den huvudsakliga genomföraren vid planeringen av säkerheten och genomförandet av byggarbetet
- utarbeta ett säkerhetsdokument (olägenheter och risker; säkerheten i arbetet och arbetshälsan i anslutning till projektet)
- beakta även industriell eller annan därmed jämförbar verksamhet som hänför sig till arbetsplatsen
- leda, handleda och följa upp arbetssäkerheten
- utarbeta säkerhetsbestämmelser och anvisningar för förfarandet
- utarbeta bruks- och underhållsanvisningar
- försäkra sig om att den huvudsakliga genomföraren har utarbetat säkerhetsplaner och planer för användning av byggarbetsplatsområdet
- kontrollera att alla har ett personkort med foto.

Om ingen säkerhetskoordinator utses ansvarar byggherren ändå för dessa uppgifter.

Varje entreprenör ansvarar för sina egna arbetstagare genom att

- utse en behörig och ansvarig person att leda och övervaka entreprenörens arbete
- anlita yrkesskickliga arbetstagare
- ansvara för säkerheten på arbetsplatsen och i arbetsmiljön
- handleda de egna arbetstagarna (bl.a. arbetsredskap och trygg användning av dem, trygga arbetsrutiner)
- välja lämplig materiel och lämpliga arbetsredskap
- ansvara för de egna arbetstagarnas arbetarskydd på den gemensamma arbetsplatsen
- övervaka och leda sina arbetstagares arbete
- ge information till den huvudsakliga genomföraren om sina arbetstagare som arbetar på byggplatsen.

Den huvudsakliga genomföraren

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska sköta den allmänna ledningen på arbetsplatsen, organisera samarbetet och den ömsesidiga informationen mellan parterna samt samordna de olika arbetsgivarnas och egenföretagarnas verksamhet på arbetsplatsen.

Den huvudsakliga genomföraren ska bl.a. sörja för

- förhandsanmälan till arbetarskyddsmyndigheterna vid behov
- arbetstagarförteckningar och anmälningar till skattemyndigheterna
- skriftliga planer för säkerheten
- planer för användning av byggarbetsplatsområdet
- förbindelse-, infarts- och transportleder
- handledning av arbetstagarna och egenföretagarna på byggarbetsplatsen
- alla arbetsgivares besiktningar på arbetsplatsen
- allmän ordning och snygghet på arbetsplatsen
- utförande av besiktningar på arbetsplatsen.

Om ingen huvudsaklig genomförare utses är byggherren automatiskt också huvudsaklig genomförare. På lantbruksbyggen är det ofta så, och byggherren bör känna till sina skyldigheter.

Arbetstagarens ansvar

Den som utför arbetet ansvarar inte bara för sig själv utan i mån av sin yrkesskicklighet också för de andra som är verksamma på byggarbetsplatsen. Arbetstagaren ska följa arbetsgivarens anvisningar och anmäla eventuella brister samt avhjälpa dem om möjligt.

Det viktigaste på det individuella planet är att använda den personliga skyddsutrustning man fått.

Läs mer på finska i publikationen

Maatilarakentamisen työturvallisuus, www.luke.fi

Skyldigheten att sörja för arbetarskydd och säkerhet är lagstadgad

- Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten, SrF 205/2009
- Arbetarskyddslagen 738/2002

Organisering av arbetsplatsen och ledning av säkerheten

Att organisera arbetsplatsen är en del av att leda säkerheten. Byggherren ska utse en huvudplanerare, som koordinerar specialplanerarnas planer och ser till att planerna är kompatibla. Planerarnas ansvar för säkerheten begränsar sig till att de arbetsprestationer som krävs för att genomföra planerna kan utföras på ett tekniskt säkert sätt.

På en byggarbetsplats behövs en ansvarig arbetsledare, vars uppgifter är sådana att det enligt lagstiftningen krävs en fackman i byggbranschen. I allmänhet kan en jordbrukare inte fungera som ansvarig arbetsledare. När arbetsplatsen organiseras är avtal viktiga, och de måste ha rätt innehåll för att man ska nå ett lyckat resultat.

Det kan kännas som byråkrati att betona säkerheten, men varje förlorad arbetsdag innebär en ekonomisk förlust såväl för byggherren som för hela samhället. Utöver den ekonomiska förlusten får en arbetstagare som råkat ut för ett olycksfall lida både kroppslig och själslig smärta.

Läs mer på www.lpa.fi > Arbete och hälsa

